

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Yaşlanan Dünyada Su ve Ekmek Sorunu

Prof. Dr. phil. habil. İsmail Tufan

Dünya nüfusu 2020 yılında 7,79 milyara ulaşmıştır. 2050 yılında 9,74 ve 2100 yılında 10,87 milyar olacaktır. Türkiye’de şu anda ortalama yaşam süresi 80 yıl civarındadır ve uzamaya devam edecektir.

Sadece çoğalmıyor, dünya nüfusu aynı zamanda yaşlanıyor. 1990 yılında dünya nüfusunun medyan yaşı 24 iken, 2000 yılında 26,3, 2010 yılında 28,5 ve 2020 yılında 30,9’a erişti. Doğum oranları yüksek olursa 2050 yılında dünya nüfusunun medyan yaşı 32,9 olacaktır. Orta düzeyde bir doğurganlık dünya nüfusunun medyan yaşının 36,2’ye çıkmasına yol açacaktır. Şayet doğurganlık azalır, ki bu senaryo güncel koşullarda ihtimal bakımından en yüksek beklentiye yol açmaktadır, 2050’de dünya nüfusunun medyan yaşı 39,4 olacaktır.

Türkiye nüfusunun medyan yaşı 2020 yılında 31,5 olarak gerçekleşmiştir. 2050 yılında 41,7’ye yükseleceği tahmin edilmektedir. Nüfusumuz AB ülkelerinden şu anda belirgin şekilde gençtir. İtalya’nın medyan yaşı 47,3, Almanya’nın 45,7, Yunanistan’ın 45,6’dır. Japonya 48,4 ile medyan yaşı en yüksek olan ülkedir.

Medyan yaş bakımından dramatik gelişme Çin’de meydana gelmiştir. 1970 yılında sadece 19,3 iken, 2020’de 38,4 olmuş ve 2050’de 47,6’ya yükselmesi beklenmektedir. Covid-19 salgınında ekonomisi %2 gelişme göstermiştir ve önümüzdeki 10 yıl içinde ABD’nin sollayarak dünyanın süper gücü olması beklenen Çin’in en büyük rakibi yaşlılık olacaktır. Çin’de bugün 1,44 milyar insan yaşamaktadır. Böylece dünyanın en büyük nüfusuna sahip olan ülkesidir. ABD’nin nüfusu ise “sadece” 331 milyondur.

Dünya nüfusundaki bu gelişmelerin yanı sıra endüstri ülkeleri gitgide tarımdan uzaklaşmakta, tarım ürünlerini daha ziyade gelişmemiş ülkelere temin etmektedirler. Sebebi ise maliyetin daha düşük olmasıdır. Gelecekte tarım ürünlerine talep özellikle iç pazarlarda artacağından, bugün tarımdan uzaklaşan ülkelerin gelecekte halkını beslemesi zorlaşacaktır.

Kuraklık 1980’ler tahmin edildiği gibi 2000’li yılların başından itibaren başlamıştır. Özellikle Ortadoğu’ndan Çin’e kadar olan coğrafyayı büyük bir su sıkıntısı beklemektedir. Süper güç Çin’in 1,5 milyara yaklaşan nüfusunun su ihtiyacını karşılaması için hangi girişimlerde bulunabileceği şimdiden merak konusudur. Dörtte üçü suyla kaplı olan dünyada içilebilir su miktarının sadece %3 olduğunu düşünürsek, gelecekte “su savaşlarına” hazırlıklı olmak gerekir.

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Ay'da üs kurmayı planlayan ABD, Ay'a balık göndermeyi planlamaktadır. Şu anda deneyler, balıkların ve balık yumurtalarının uzay yolculuğuna dayanabileceklerini göstermektedir. Ay'da buz halinde büyük miktarda su olduğu keşfedilmiştir. Belki bunun yeryüzündeki su ihtiyacını kısmen karşılayabileceği düşünülebilir, ama şu ana kadar Ay'daki su rezervini gören yoktur ve buz halindeki suyun içilebilir olup olmadığı da belli değildir, hatta Ay'da kurulması planlanan balık çiftliğinde bile işe yarayıp yaramayacağını bilmiyoruz. Gelecekte "Starwars" değil, aksine "Waterwars" daha olası bir problem olarak görünmektedir.

Su kıtlığı, aynı zamanda tarım ürünlerinde kıtlık anlamına gelmektedir. Bu iki kere iki kadar kesin olduğu halde hiçbir devlet, şimdiye kadar iklim değişimine karşı etkin bir önlem almaya yanaşmamaktadır. Politikacıları sakinleştirici söylemleri ve seçim kaygıları, şimdilik endüstri ülkelerinde gayet iyi işlemektedir; endüstri ülkelerinin vatandaşları gerçekten hâlâ kuraklık, açlık, sefalet gibi terimlerle ifade edilen sorunların kendilerinden uzak olduğuna inanmaktadır. Ama Covid-19 onların da biraz gözünü açtı, tuvalet kâğıdı bulmayınca dünya başlarına yıkılıyor sandılar. Ya ekmek bulamayınca ne yapacaklar?